

OPERATIVNI NAČRT ZKDS ZA OBDOBJE 2026- 30

● 1. Aktivno soustvarjanje skupne strategije s JSKD in ministrstvom

- ZKDS si bo prizadevala **vzpostaviti iniciativo za pripravo skupne strategije 2025–2029** že letos, vključujoč vso svojo mrežo in druge asociacije, ki delujejo na področju LK;
 - V tej smeri bi bilo treba izvesti posvete oz. okrogle mize v vseh regijah (oz. regijskih koordinacijah po shemi JSKD – praktično enak regijski razrez uveljavlja tudi ZKDS), kjer bi bilo mogoče oceniti zatečeno stanje, analizirati možnosti za optimalno izvajanje Akcijskega načrta in oblikovati model sodelovanja med vsemi dejavniki, delujočimi oz. pristojnimi za ljubiteljsko kulturo;
 - - na območjih, kjer je organiziranost nosilcev odgovornosti oz. ustvarjalcev slaba, podpreti ustanavljanje teles in asociacij, ki bi te slabosti odpravile: Tu računamo na dejavno podporo JSKD, ki je praktično edina profesionalno organizirana služba na tem področju;
 - oblikovati pobudo za kompleksnejše in širše organiziranje ljubiteljskih kulturnih društev (koordinacija?), v katero bi zajeli tudi društva s področja kulturne dediščine, manjšinska društva, društva priseljencev, morda tudi predstavnike kulturnih sekcij društev, katerih glavna dejavnost sicer ni kulturna ustvarjalnost (društva, ki združujejo državljane narodnosti nekdanje SFRJ, upokojenci, gasilci, lovci);
 - obuditi razpravo o potrebni spremembi zakonodaje na tem področju – bodisi Zakona o JSKD bodisi oblikovanja osnutka zakona o področju ljubiteljske kulture;
-

● 2. Vzpostavitev stalne komunikacijske platforme med JSKD, ZKD in društvi

- ZKDS bo poskušala skupaj z JSKD doseči oblikovanje **stalnega koordinacijskega telesa, ki bo v okviru svojih stalnih sestankov in v stikih z regionalnimi predstavniki obravnaval aktualna vprašanja (nadgraditev določbe Partnerskega sporazuma med JSKD in ZKDS);**
 - Poleg formalnih srečanj naj se omogoči tudi **digitalno skupnost za operativno izmenjavo informacij, v katero so vključene tudi lokalne mreže.**
-

● 3. Prenova sistema razpisov in financiranja

- kritično analizirati usmerjenost, funkcionalnost, smotrnost in racionalnost zdajšnjega sistema javnih razpisov in pozivov, ki bi morali v bodoče bolj slediti ciljem, ki jih navaja Akcijski načrt;
- čimprej (na osnovi ustrezne raziskave) pripraviti natančen pregled javnih sredstev, ki jih državni in lokalni proračuni namenjajo ljubiteljski kulturi, ter v čim večji meri tudi pregled meril, po katerih se ta sredstva dodeljujejo;

- sodelovati pri (pre)oblikovanju **strokovnih predlogov za prenovu razpisnih pogojev**, s poudarkom na dopolnitvi meril za ocenjevanje, ki bodo v večji meri upoštevala reference predlagateljev, s posebnim ozirom na:
 - večji regionalni enakomernosti
 - boljši umestitvi kakovostnih programov v sistem selekcije in racionalne izrabe rezultatov projektov oz. programov;
 - realnega vrednotenja delovanja krovnih zvez na nacionalnem nivoju;
 - vključevanju programov etničnih skupnosti in priseljencev.
-

● 4. Vključevanje ljubiteljske kulture v kulturno-umetnostno vzgojo (KUV)

- ZKDS si bo prizadevala predlagati JSKD ustreznejši **model vključevanja ljubiteljskih ustvarjalcev v šole in v mladinske projekte**, ki bo bistveno bolj pospeševal vlogo lastne ustvarjalnosti mladih v okviru njihovega šolskega okolja;
 - Premislek o vzpostavitvi osnov za formalizirane programe sodelovanja med šolami in lokalnimi društvi.
-

● 5. Razvoj projektov za povezovanje kulture z zdravjem, turizmom in digitalizacijo

- ZKD naj oblikuje **tematske projektne skupine za razvoj pilotnih projektov** na področju:
 - kulture in duševnega zdravja
 - vključevanja ljubiteljske kulture v turistične produkte
 - digitalne dostopnosti in ohranjanja nesnovne dediščine.
-

● 6. Sistematično spremljanje analitike in evalvacij in morebitno sodelovanje v njihovi izvedbi

- ZKDS naj aktivno sodeluje pri oblikovanju metodologije analitičnega spremljanja.
- Če ministrstvo in JSKD ne sprožita izvedbe raziskav, naj ZKD pripravi svojo **pilotno raziskavo o stanju ljubiteljske kulture** v Sloveniji 2025–2026.

Prepričani smo, da pričujoči operativni načrt res nudi realne možnosti za razvoj področja, a zgolj ob pogojih:

- **obnovljene komunikacije in zaupanja med JSKD in ZKD**
- **skupne dolgoročne strategije**
- **izboljšanje obstoječega sistema financiranja in razpisov**

- **proaktivnega vključevanja ljubiteljske kulture v širše družbene in medsektorske procese**

Verjamemo, da bodo navedeni pogoji uresničeni, in da bomo v tem primeru v preostali polovici leta pripravili tudi rokovnike in kazalnike za uresničitev.